

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam prejeti, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se se oglasilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljalstvo pa v pritličju. — Upravljalstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Duo si faciunt...

Od Drave, 10. marca 1905.

Vaš uvodnik v številki z dne 8. marca 1905 pod zgornjim zaglavjem objavljen, je popolnoma umesten in resničen. Dvojno mero čutimo na Spodnjem Štajerskem že od Waserjevih in Heinricherjevih časov. Toda tako kruto in brezobzirno nas še ni nikdar tlačila, kakor baš pod Gleispachom. O personalnih zadevah niti govoriti in pisati nečemo. Pač pa hočemo nekaj drugih slučajev navesti, iz katerih se razvidi, kako se pravica deli in kako se paragrafi sučejo, če se gre za Slovence ali Nemce ali vsaj za Nenemce.

Nedavno je bila razprava v Mariboru pred okrožnim sodiščem radi kupovanja glasov pri občinskih volitvah v Mariboru. Prizadeta je bila soc. demokratična stranka. Glase so kupovali nemški hajlovi v Mariboru.

Državno pravdnštvo jih je prijelo in spravilo nekaj takih na — očitno klop. Pod predsedstvom proslulega A. Morcuttija, ki se kot »slovenski akademik v Gradcu ni sramoval prosjati podpore iz slovenske podpiralne zaloge, so bili seveda vsi ti nemški — oproščeni. »Arbeiterwille« v Gradcu nam pravi, da je predsednik že v teku razprave v prilog obdolženemu imel cele »Verteidigungsreden«. Samo ob sebi se razume, da je tako postopanje predsednika nezakonito; toda če se postopa tako v prilog gotovi politični stranki, je vse to dovoljeno.

Drug slučaj ima še bolj flagranten značaj. V neki gostilni pri Ptuj se je par kmetskih fantov spelo z gostilničarjem. Ta je zgrabil revolver ter pri priči ustrelil kmetskega fanta, tako da je obležal mrtve.

Jako dvomljivo je bilo, ali se je gostilničar sploh nahajal v stanu silobrana; faktum je, da gostilničar ni bil niti najmanj poškodovan na svojem telesu; faktum je, da je bil fant ustreljen na pragu pred hišo, v katero je hotel udreti. No, državni

pravdnik je gostilničarja tožil radi — pregreška proti varnosti življenja po § 335. kaz. zak. Priča dogodka sta bila dva ptujska nemčurja, ki sta slučajno po cesti mimo gostilne šla ter dogodek videla. Ta dva sta obdolženemu gostilničarju pred razpravo svetovala, naj si vzame kot zagovornika znanega nemškega voditelja v Mariboru; onda mu bode »dobro šlo«. Mož ju uboga in glejte: ptujska nemčurja sta imela v resnici dober — nos. Gostilničar je bil popolnoma oproščen, ker je mariborsko sodišče pod predsedstvom znanega A. Liebicha razsodilo, da gostilničar ni prekršil stanja silobrana.

Takih slučajev imamo obilo na razpolago.

V ptujskem okraju je sploh mnenje razširjeno, da se vsaka pravda lahko dobi le s pomočjo nemškega odveta in da v vsaki pravdi, v kateri sta si nasprotnika en slovenski in en nemški odvetnik, propade prvi in zmaga slednji. To mnenje, ki je posledica večletnih vpraševanj, pravi, da nemške pisarne jako uspevajo. Znani so nam slučaji, da je ptujski sodnik sam odsvetoval slovenskega odvetnika in stranko izrečno opozarjal, naj ide k nemškemu odvetniku. Od tod izvira, da imajo trije ptujski odvetniki — Slovenci — samo po enega pomožnega uradnika; in še ta praznuje semintje. Bilo bi brezuspešno, se v tem obziru pritožiti na višjem mestu. Saj je znano, iz katerih razlogov je bil ptujski sodnik dr. Franc Glas, ki nima prav nobenih drugih zaslug, kakor da je intimen prijatelj Ornigov in strasten nemški nacionalist, lani odlikovan s Fran Josipovim viteškim redom. Državna blagajna še ni nikdar toliko izplačala odškodnine za nedolžne obsojence, kakor ravno pod Glasovim vodstvom. To dejstvo pa za grofa Gleispacha nima nobenega pomena.

Themisticus.

Vojna na Daljnem Vzhodu.

Poročila z bojišča.

Angleškimi listom se poroča iz Tokija: Kitajci iz okrožja Hialung zatrjujejo, da se rusko vzhodno krilo pomiče proti Kirinu, kjer se zbira velika ruska armada. V centru nadaljujejo Rusi umikanje proti severu. Zadnji ruski voji so zažgali železniško postajo Švangnihaze. Na zapadu se nahajajo ruski voji v precejšnji moči v okolici Fenghove.

Kakor je razvidno iz zadnjih vesti iz Mandžurije, so Rusi razdeljali železniško progo veliko temeljiteje, kakor se je sprva mislilo. Promet na njej bo še za več tednov nemogoč.

Neki japonski oddelek, ki je rekonosiral v smeri proti Hajlungu, je zadel pri Čanhinci na 300 ruskih konjenikov.

Voj, obstoječ iz pehote in konjenice, ki se je umaknil v smeri proti Hajlungu, je štel približno 4000 mož. Splošni položaj pri Kirinu in Hanguenu je neizpremenjen.

Poročila iz Tokija so Japonsci, ki so taborili pri Kajujanu, pregnali Ruse iz Nanhaha in 31. marca osvojili to vas, kakor vse v bližini se nahajajoče pozicije.

General Linevič pa je poslal 2. t. m. poročilo, da je položaj na bojišču popolnoma neizpremenjen.

Vojni minister Saharov o vojni.

Vojni minister general Saharov se je napram poročevalski listi »Rus« izjavil, da so vesti, kakor da bi se Rusija samo navidezno oboroževala, popolnoma neutemeljene. Vojno ministrstvo deluje z vso energijo, da preskrbi armado z vsem potrebnim.

Da je Rusija odpovedala razna naročila v inozemstvu, je res, toda to se je zgodilo radi tega, ker je dotična dela prevzela domača ruska industrija. O izgubah v bitki pri Mukdenu ni mogel Saharov ničesar navesti. Naglašal pa je, da so japonska poročila, kakor da bi bilo ujetih 48 000 Rusov, silno pretirano. Če se sme verjeti

raznim vestem, ni bila ruska armada v bitki pri Mukdenu nič slabša, kakor japonska.

Minister je nato še pripomnil: Ako je to res, ako je kakovost ruske armade tako izborna, da je po štiri-najstrednjih ljutih bojih samo na povelje zapustila svoje pozicije, ako ruska artiljerija nadkriljuje japonsko, potem se mora sklepati, da vojna umetnost ni bila na ruski strani. Saharov je zatrjeval, da je vladalo med njim in Kuropatkinom vedno najboljša sporazumljenja. Vojna uprava se je trudila izpolniti vse Kuropatkinove želje.

Vojni svet radi kapitulacije port-arturske trdnjave se je sestal 1. aprila pod predsedništvom generala Ropa.

Mirovno vprašanje.

»Echo de Paris« poroča iz Petrograda, da je ravnatelj ruske cenzure povabil k sebi izdajatelje vseh ruskih uglednih listov ter jih prosil, da bi v svojih listih podpirali do skrajnosti idejo, da se mora vojna nadaljevati na vsak način.

Vojni poročevalci pariškega »Journala«, Naudeau, ki so ga Japonsci v bitki pri Mukdenu ujeli, a sedaj zopet izpustili na svobodo, je poslal iz Kobe na Japonskem poročilo, v katerem naglašajo, da smatra baje večina ruskih vojakov in častnikov mir za neizogiben, ker je kakor ruska država, tako tudi armada že močno zastrupljena z revolucionarnim duhom.

Rusko brodogradništvo.

Kakor se poroča iz Džibuta, je večeraj dospela tjakaj eskadra admiral Nebogatova.

Eskadra ostane samo kratko časa v pristanišču ter odpluje nato proti vzhodu, kjer se združuje z ladjevjem admiral Roždestvenskega.

Na ladjah, ki spadajo k eskadri admiral Roždestvenskega, se nahaja 12 000 mornarjev.

Ruski ujetniki.

Iz Tokija se poroča: Vojno sodišče v Ozaki je obsodilo pet ruskih

ujetnikov, ki so med svojimi tovariši povzročili nemire.

Večina jih je bilo obsojenih v ječo in v prisilno delo.

Državni zbor.

Dunaj 3. aprila. Predsednik grof Vetter je pri otvoritvi seje govoril posmrtnico posl. dr. Wolffhardtu. — Posl. dr. Šusteršič je predlagal, naj se poštanim slugam priznajo službene doklade. — Posl. Schöpfer je interpeliral ministrskega predsednika, naj pojasni, kako je s krizo na Ogrskem. Interpelacija pravi, da pomenijo kompromisni predlogi o kakršnih se je poročalo v listih, poseganje v avstrijske zadeve in slabljenje naše državne polovice. — Potem so nekateri ministri odgovarjali na interpelacije prejšnjih sej, nakar se je nadaljevala debata o rajoniranju sladkorne pese. Na predlog posl. Peratonerja se je kmalu debata zaključila ter sta se izvolila glavna govornika, posl. Skala in Chiari. Chiari je govoril o rajoniranju s stališča industrijecev ter predlagal, da se predloga zavrne. — Posl. Skala je izjavil, da je iz dosedanjih izjav jasno, da se sporazumjenje med agrarnimi in industrijskimi poslanci ne more doseči in se je govoru odpovedal. Ker so industriji uvideli, da ne morejo doseči, da bi se predloga odklonila, predlagali so, naj se vrne odseku. Toda tu se je pokazalo, kako slabi so v parlamentu industriji proti agrarcem. Predlog industrijecev je bil namreč z vrnjen z 210 glasovi proti 18 glasom. — Potem se je začela podrobna razprava ter so se prvi štirje paragrafi predloge sprejeli nespremenjeni. — Posl. Klofač je vprašal predsednika, kako je mogel bramborski minister govoriti o nemškem armadnem jeziku. Zakon ne pozna armadnega jezika, posebno nemškega armadnega jezika ne. Poznamo le polkovični jezik. — Končno je naznanil predsednik izid volitev v odsek, kakršnega je predlagal posl. dr. pl. Derschatta glede razmerja med Avstrijo in Ogrsko. Izmed jugoslovanskih poslancev so bili izvoljeni v odsek: Iv-

LISTEK.

Akademija.

(Šolski učitelj. Žareča materija. Govoreča petrolejka. Bismarkova smrt in zadnje besede. Kant revolucionar. Religiozna emocija. Sedanja ruska filozofija. Tolstega estetika.)

Naše šole so naše narodne vajnice, kjer se vežbajo naši mladi polkovi, kjer se brusijo »uma svetli meči« za boj proti germanizaciji in reakciji. To prepričanje, ta ljubezen mora postati gonilna moč naše krvi, misli in volje, kajti velja o narodni šoli varijacija evangeljskega reka: »Iščite vajprej šole in nje kraljestva, vse drugo vam bo privrženo.« Nikjer tako skrbno ne negujejo šolstva kakor na Nemškem, kjer imajo vse polno društev in časopisov, ki se pečejo izključno le s pedagogiko, šolo in šolsko higijeno. Šolstvo je na Nemškem javna zadeva. Nemci le predobro ve, odkod izvira železna narodna disciplina, prepotrebni duh organizacije in do vratolomne predrznosti segajoči pogum v narodnih enunciacijah. Nemcu nobena žrtva za šolo ni prevelika, zato kmalu ne

bo nemške šole brez — šolskega zdravnika. »Čet in spak!« in krivo me pogleda filister v toplo podloženi, davkoplačevalski suknji, niti prapotrebnega zvišanja učiteljskih plač ne zmremo, pa naj nastavimo še, — o, saj sem prepričan, saj rad priznavam važnost šolskih zdravnikov. — Ne pomagaj nič, vprašanje o šolskih zdravnikih stoji na dnevnem redu. Šolskemu zdravniku je poverjena higijena šolskega poslopja, šolskih prostorov, potrebščin, pohištva, kopeli, telovadnice, higijena pouka in pouk o higijeni, profilaksa nalezljivih bolezni, torej poglavitna stvar: kultura telesa. Moramo pač premisliti, kako se je razvijal naš glinasti, brezdušni šolski sistem, kako vplivi so sodelovali pri njega omadeževanem spočetju? V tega glinastega malika sta pihala življenje — najbrže vsak od ene strani — germanski birokrat in rimski asket, torej rimsko germanski dualizem, ki snatra materijo in telo za hudičev del človeka in priznava pravico obstanka samo duši: telo in njega moči je treba, če ne zatreti, vsaj zatirati, vzeti mu solnce in svetlobo, čisti

zrak, kopalno vodo, tečno hrano, močnat gibanja in vežbanja mišic. Pa tudi duh se ne sme svobodno razvijati, rimskogermanski dualizem ga oskuba in mu poreže peruti, napravi iz mlade, po svobodi in visokih ciljih brepeneče duše avtomat nemške birokracije in centralizma. Rimskogermanski šolski sistem je bojna napoved na življenje in smrt grčkoslovanskemu idealu telesne moči in lepote, dušne svobode. Telo je posoda duše. Bodi jed še tako dobra, komu bo teknila v umazani in zbiti posodi? Proti vprašanju šolskih zdravnikov bodo rovali kajpada najbolj klerikalci, kakor se je to na Dunaju že zgodilo, kjer hujskajo in ščujejo filistre z najpodležimi sumnjičenji; tako je n. pr. neki predstavnik krščanskosocialne misli izrekel citirni, a strokovnjaški pomislek lice-rske bojazni, da bi šolski zdravnik prevestno preiskovali naša dekleta. Dakako, to je nekaj drugega, če pretipavajo kdaj v spovednici od pohotnosti nabrekli prati nedolžno deviško dušico. Slovenski učitelj bo prvi agitator ideji šolskih zdravnikov, ker ve, da pridobi z njimi učiteljski

zbor narodne šole važen, zanesljiv in delaven glas.

Tudi na Angleškem imajo terci-jale, le s to razliko, da so pri nas ti stvoronestvori sami gumpoi in tumpoi, pri Angležih pa časi znameniti iznajditelji. Tak angleški učenjak je spiritist, mistik, prižiga doma svečice vsem mogočim in nemogočim svetnikom, a pali kar baklje mamonu in hudiču v svojem znanstvenem laboratoriju. Tip takega učenjaka — čudaka je angleški fizičar Crookes, ki je zaslužil četrto agregatnost (Aggregatzustand) in jo imenoval »žareča materija«. Odkril in dokazal pa je tako žarečo materijo šele Francoz Henri Becquerel leta 1896. Našel je snovi, ki izžarivajo posebno, po njem imenovane Becquerelove žarke. Čudovite so te snovi, žarijo leta in leta, morda na veke, a nič ne vemo, odkod jemljejo to moč; a vendar vemo na drugi strani, da žari počle takrat, kadar kurimo. Klerikalni dualisti pravijo, da prihajajo Becquerelovi žarki iz svetopisemskega »nič« in že ukajo od veselja, da se je tako sramotno izjalovil zakon o konstanti energije. Radioaktivne snovi (tako se

imenuje tudi žareča materija) so kovine, najbrže prvine z visoko atomsko težo okoli 200. Doslej so odkrili pet takih žarečih radioaktivnih snovi: radiuran, radiobizmut (polonium, ker sta ga odkrila dva Poljaka, zakonska Curie), radiobarij (radium), radiosvinec in radiotor (aktinium, esrolinium). Posebna zanimivost se kaže v tem, da postanejo tudi druge snovi za nekoliko časa po indukciji radioaktivne, t. j. če jih obseja primarna snov, n. pr.: vse kovine, popir, steklo, parafin, zrak, voda. Kakor katodni in Röntgenovi žarki, tako niso tudi Becquerelovi žarki svetlobni, torej jih oko ne more zaznati, sploh nobeno naše čutilo. Tudi za magnetizem in elektriko nima žarečo telo posebnega čutila, a vendar smo že precej globoko prodrli v njiju skrivnosti s pomočjo posebnih aparatov, s katerimi smo na umeten način pomnožili število čutil. Tako zaznavamo tudi Becquerelove žarke samo s posredovanjem posebnih snovi in aparatov, delujejo namreč na fotografsko ploščo in povzročujejo v nekaterih snoveh fosforescenço (demit se začne v temi bliskati). (Dalje prih.)

ževič, dr. Ploj, dr. Šusteršič in dr. Tavčar. — Prihodnja seja bo jutri dopoldne.

Iz klubov in odsekov.

Dunaj, 3. aprila. Predsednik grof Vetter je sklical za jutri konferenco klubovih načelnikov, da razdeli delo ter določijo dnevni red za povelikonočne seja. Tudi carinski tarif pride na vrsto šele po Veliki noči, dasi se spravi že v kateri prihodnjih sej na dnevni red.

Dunaj, 3. aprila. Včeraj so bili italijanski poslanci pri ministrskem predsedniku. Italijanski klub je izdal o pogajanjih sledeči komunikacije: »V debati o parlamentarnem položaju je sklenil klub enoglasno, da stori vse, da doseže parlamentarno razpravo o zakonski predlogi glede ustanovitve italijanske pravne fakultete.« — Konference se bodo nadaljevale 12. in 13. t. m.

Cerkveno premoženje v državni upravi.

Dunaj, 3. aprila. Posl. Berger bo predlagal v jutranji seji državnega zbora, naj država prevzame v svojo upravo vse takozvano cerkveno premoženje. V predlogu se navaja, da je katoliška cerkev nastala država v državi ter ima 3000 milijonov premoženja. Nadalje se povziva vlada, naj predloži zakonski načrt, v katerem se med drugim odredi, naj se duhovniki uvrste v činovne stopnje državnih uradnikov, katoliški nadškofje z naslovom »ekselelencia« v III. škofje v IV. itd. plačilni razred. Tudi opatinje in prednice samostanov naj se uvrste med uradnike z dohodki vdov po uradnikih.

Češki deželni zbor.

Dunaj, 3. aprila. Jutri po seji državnega zbora bo v parlamentu razgovor nemško-češki poslancev o vprašanju, kako bi se v češkem deželnem zboru zopet dosegla delavnost.

Praga, 3. aprila. Izvršilni odbor državnopravne stranke je izdal izjavo, v kateri se imenuje tudosledstvo nad interesi češkega naroda, ako bi hoteli češki poslanci s kakršnimikoli koncesijami od Nemcev odkupiti delavnost v deželnem zboru.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta 3. aprila. Kriza je dosegla vrhunec. Združena opozicija je namreč odklonila kompromisni predlog, ki ga je prinesel grof Andrássy od cesarja. Opozicija je namreč izjavila, da ponujana začasna odgoditev samo nezadovoljna dela vojnega kredita ni sprejemljiv kompromis ter se na taki podlagi ne morejo več vršiti nadaljna pogajanja. S tem je nastal med krono in opozicijo resen razpor. Baje se vladar že jutri vrne na Dunaj. Državni zbor se odgodi za dva meseca, med časom pa bo vladalo novo poslovno ministristvo z Lukacsem na čelu. Vsi drugi člani ostanejo iz Tiszovega ministristva.

Slovensko gledališče.

VI.

Velika ovira in težava za vodstvo slovenskega gledališča je, da je pri angažiranju članov več ali manj izročeno na milost in nemilost gledališkemu agentom in drugim posredovalcem. Vodstvo mora angažirati moči, ki jih ne pozna, in naravno je, da dobi vsled tega marsikdaj kako moč, ki nikakor ne zadostuje. V tem oziru bo seveda jako težko kaj ukreniti. Pri nemških provincialnih gledališčih vlada navada, ki je tako kruta in krivična, da se ne sme pri nas udomačiti, tudi če bi to bilo megoče. Nemški gledališki ravnatelji angažirajo po dvoje in troje igralcev in igralke ene stroke; tistega, ki občinstvu ugaja, obdrže, druge pa napode brez odškodnine. Pri nas je to izključeno. Sicer ima vodstvo po kontraktu pravico, da odslavi tekmo gotovega roka nezadostne moči, ali ta pravica se ne izkorišča in to je prav, ker s tem si pridobi gledališče zaupanje med igralci. Res, da to časih nekaj stane ali vzlic temu odobravamo to postopanje za slučaj, ko se gre za količkaj porabne moči. Seveda — samo za take slučaj, ker na drugi strani

Budapešta 3. aprila. Ko je finančni minister Lukacs zvedel, da je opozicija brezpogojno odklonila kompromisne krone, je izjavil, da se ne mara udeleževati nadaljnjih akcij za rešitev krize ter da se bo tudi ponujnemu ministrskemu predsedstvu z vso odločnostjo izognil.

Ruski vpliv na Balkanu.

Belgrad, 3. aprila. Odkar nima rusko orožje več sreče na bojišču, pada tudi na Balkanu zelo naglo dosedanji vpliv Rusije. Turčija Rusijo naravnost prezira, bolgarski knez potuje po svetu, da si izven Rusije najde zaveznika, ki bi ga podpiral v njegovih težnjah. Tako iskanje pa lahko pospeši staro protokovanje, da Avstro-Ogrska zasede Staro Srbijo. Sumljivo je namreč, da so velesile že v naprej Staro Srbijo izključile iz reform.

Dopisi.

Iz Lesca. Po misijonu. Prestali smo to nadležno preizkušnjo. Ne bomo se za enkrat spuščali v podrobnosti te zadeve, marveč hočemo se baviti o njenih glavnih potezih. Ljudstvo se je v precejšnjem številu udeleževalo misijona, toda mnogi le navidezno; kajti že precej v začetku je napravil cerkveni govor na poslušalce slab vtis, tikel se je spolskih zadev mladine. Govorilo se je tako dovtipno, da so se poslušalci sramote smejali, tedaj pohujšljivo, pozneje pa se povsod in javno kritikovalo o tem. Poznejši govori so bili kolikor toliko s politiko pomešani, pri tem se je navajalo, kako morajo kristjani duhovnike, škofa in papeža spoštovati in jim podložni biti in kaka sreča je za kristjane že na tem svetu, da so katoličani. Ta figura bo že na eno nogo bosa; srečni so le tisti, ki vero uče ter z njo dobro in v obilnosti živijo, poslušalci pa, zlasti goveči, pri tem trpijo, ker jih ta komedija mnogo stane, potem pride s svojo bisago škof in končno večni Rim; koliko milijonov pohrusta vsako leto to sveto mesto denarja darežljivih katoličanov. In kaj pa prejme pobožno ljudstvo za v Rim poslano milijone? — papežev blagoslov in morda tudi odpustke. Oj — joj! to je pa drago a lahko prisluženo, in ljudstvo je s tem nad vse zadovoljno, uboga para! Ni čudo tedaj, da katoliški duhovniki že skoraj dve tisoči let blažijo in osrečujejo svoje vernike, a pripravili so jih tako daleč, da se njih pokrajine k najrevnejšem deželu pristevajo. Zgodovina nam priča, da je klerikalizem v enem stoletju francosko državo dvakrat skoraj na kant spravil in to pred Napoleonom I. in z žalostnim koncem Napoleona III. in ravno taka usoda se kaže v klerikalni Španiji; kje so vsi blagoslovi in kaj je njih uspeh? Žalost in propad. — Prijemalo se je tudi slabe časnike ki cerkev in duhovnike črniijo, ki so tudi iz mesa in krvi. Seveda, kaj duhovnika brigajo posameznika navadni greh, če so tudi veliki, a slabe časnike — »Narod« čitajo je največji greh, ker izpodbija temelj klerikalizmu in katoliški podlagi, tukaj je nevarnost, ki ji treba opreznega odpora. Tudi v spovednici se je »Narod« kar najodločneje čitati zabranjeval in o tem se celo neznemu spolu ni prizanašalo, kajti to je smrtni greh. Z nekim izpovedancem se je razven tega glavni govor vršil o rusko-japonski vojni in da Rusi zato ne zma-

gujeje, ker niso katoličani. Ali se ne pravi to vulgo »osle briti«? Pomniti je treba, da je bil dotičnik v poslednjem času vojak, in bi misijonar moral že za njegovi vnanosti spoznati, da je zavedna oseba. Tedaj so ajdovski Japonci misijonarju bolj kristjanski kot pravoverni Rusi, to je imenitno in jezuitsko — zvito. Rusi sicer niso katoliški pač pa kristjani in ako bi bili z Rimom združeni, ali bi jim potem papež s svojim sv. blagoslovom pripomogel do zmage. Saj duhovniki venomer tulijo, da je papež jetnik in torej z vso svojo mečjo še sebi ne more pomagati, ali pa ga Bog noče uslišati. Taka farbarija ni trajna. In ravno tako ni trajen spomin misijona; škoda za zamudo in zabelo.

Glasovi z Jesenic.

Gospodu Pavlu Klinerju očitajo naši duhovniki v »Slovenec«, da se je pustil ujeti od liberalcev. Župnika Zabukovec prosimo, da gre sam k omenjenemu gospodu obd. oborniku ter se iz njegovih ust preprča, da je on volil iz svoje volje ter se ni pustil od nikogar ujeti. Vedel je dobro, da je župnik že popoldan pred volitvijo častnih občanov naročil, naj ga pričakuje doma in ga je tudi zvečer iskal radi tega, a on se mu je raje izognil, ker je vedel, da se je Zabukovec prodal Lukmanu. Tako izdejsko klerikalno bando mi nimamo ničesar opraviti.

Nesramno hišo bodo ustanovili liberalni odborniki na Jesenicah, tako kaže Zabukovec v »Slovenec«. Rabili bi jo menda najbolj v župnišču. Znano je, da polnijo ljubljansko nesramno hišo št. 13 preoblečeni kranjski kaplani in lemenatarji. Pred kratkim so tamkaj odrgali nekemu kaplanu frak, ker jo je hotel pobriati, ko ga je nekdo spoznal. Molčite torej hinavci.

Nečuvnih sredstev se poslužujeta gg. Zabukovec in Zabret, da bi zbegala naše ljudstvo. Na vsak način hočeta temu resnico prikriti in ga pustiti, da bi tavallo še dalje v temi, kajti potem imata še na kaj upati. O naših odločnih narodnjakih pa raztrošata s pomočjo umazanega »Slovenca« med svet podležaži. Danes jih bosta skoro gotovo zopet poslala se le ducate med slovenski svet, ker le na ta način se še mislita nekaj časa držati na površju, kajti danes jima gre že trda za lastno kožo.

Zakaj ne ponatisne »Slovenec« originala onega pisma, katerega je pisal g. nadpoštař Šohrey g. Jakobu Žerjavu, vulgo Zakamniku? Original je gotovo v rokah Zabukovčevih ali pa je celo pri uredništvu »Slovenca«. Najbrž se bojijo to storiti, ker bi se videlo iz tega pisma, da je »nečuvnen pritisk« — zabretarija — Pod tem imenom namreč razumevamo na Jesenicah »Slovenec« laži. Kar na dan s pismom, da bi tudi širni slovenski svet spoznal, kakih laži se poslužujeta naša dva »maziljenca« in jih obsojal kakor naše ljudstvo.

Gosp. Luckmann, generalni ravnatelj Kranjske obrtne družbe itd., se bo moral zagovarjati zaradi žaljenja časti pred sodiščem. Govoril je namreč žaljivo o enem naših častnih občanov. Tožba je že vložena. Prav je, da se takim ljudem malo perutnice postrizuje.

Znanega narodnjaka gosp. Matevža Verglesa na Hrušici se je v njegovi gostilni težko telesno

poškodovalo. Zelimo mu skorajšnega okrevanja!

Kaplan Zabret, vulgo Zabretu ali Audelmohar, je poleg vseh svojih slabih lastnosti podvržen tudi še grehu, katerega bi se moral kot vnet katoličan sramovati. V zadnjem »Slovenec« je dal namreč duška svojem trajnemu sovraštvu. Še danes ne more pozabiti, da se njegovim lemenatarskim intrigam ni hotel ukloniti bivši nadučetelj v Predoslih pri Kranju in sedanjí župan v Knežaku, gosp. Česnik. Tudi v Predoslih je hotel ta mlečezobni lemenatar delati intrige in je tudi res zanesel spor med do tedaj mirne občane svoje redne vasi. Njegove nakane pa je pobijal gosp. Česnik. In tega mu Zabret še danes ne more pozabiti. Gosp. Zabret, bolj je za vas, da molčite o osebah, s katerimi ste imeli kdaj konflikte, ker znano nam je mnogo podatkov iz Vaše preteklosti, kateri nam potrjujejo, da zaslužite v polni meri ime Audelmohar.

Če raziskavamo, od katerega časa sem že koketiral kaplan Zabret z Nemci, pridemo do fakta, da je to ljubkovanje že staro. Že tedaj, ko je bil v ljubljanskem Alojzijevišču, je škilil čez zid k Huthovim Nemkam in te so mu zmedle tako glavo, da še v lemenat ni hotel iti. Pa oče mu je znal uro naviti. Kot maturant je moral prenašati v domačem mlinu težke vreče in te so ga upognile, vdal se je. Pa še prisiljeno zelje ni dobro, kaj šele stan, mar ne, gosp. Zabret?

Znano tolovajstvo v Knežaku dela skomine tudi našemu kaplanetu Zabretu. Če bi jih le mogel, inseceniral bi tudi on enake napade na naše odbornike. Toda ljudstvo ga danes že pozna dovolj dobro in se ga izogiblje. Zato naj se gosp. Zabret le iznebi teh misli, četudi nerad.

Cudno se nam zdi, da Zabukovec in Zabret v svoji razburjenosti vendar enkrat priznata, da je občinski odbor drugega mnenja kakor ta dva, četudi sta svoje dni bobnala med svet, kako ga imata v oblasti. Še bolj čudno pa je to, da mečeta sedaj ožnji in žveplo na »brezverske« slovenske liberalce, medtem ko sta sama zvezana s stožrat liberalnejšim nemškim voditeljem Luckmannom. Bog daj norcem pamet!

Kaj pa je »liberal«, vprašal je gosp. Matija Kobentar, po domače Rogár, gosp. fajmoštra, ko je prišel ta do njega s izjavo in s pozivom, da se naj ne udeleži občinske seje, ker se namerava izdati prvi razred liberalcem. Gosp. fajmošter so se pa tega vprašanja tako prestrašili, da so jo popihali hitrih korakov odtod.

Gosp. Guštin bo prihodnji naš župan, vzdihuje »Slovenec«. Nam sicer o kakem takem domenku ni še ničesar znanega. Pač pa smo lahko veseli, če imamo v svoji sredi moč, kakor je gosp. Guštin. Hvala Vam, gospodje okoli »Slovenca«, da ste nas opozorili na to. B. vili se bomo resneje s tem vprašanjem.

»Slovenec« udriha po naših narodnih odbornikih, kar le more. Pustimo mu to otročarijo, saj naši možje vedo, zakaj to dela. No, zato si je pa pridobil tudi toliko simpatij v naši občini, kakor Zabukovec in Zabret.

Z »izdajalec« svoje vere jih pita ta po prižnicah priporočana eunja. Može so pa ostali v kljub temu, da so volili za slovensko stvar, ka-

toličani, kateri hodijo še istotako vsako nedeljo in praznik v cerkev, kateri opravljajo vsak dan svoje verske dolžnosti. Izdajica svojega naroda in vere svojih očetov šte le vi, ki ste se zvezali z luteranskimi Nemci.

Izrodek nesramnosti in perfidije je, kar poroča ista eunja, ki sliši na ime »Slovenec«, o nameri naših odbornikov. »Dali bodo vlagarstvu prostost, vpeljali nesramno hišo itd.«, tako sramoti ta list naše poštenjake. To je pač ena najhujših žalitev, kar jih moreš storiti našemu kmetskemu ljudstvu. Našim odbornikom niti na misel ni prišlo kaj takega. Misli more vedno na to, pač le oni, ki ima po 24 ur na dan prostega časa in se peča v svojih prostih urah s takimi projekti. Kdor je misel glede prostitucije sprožil, ta hrepeni po njej. Če mislite to vpeljati, pristo Vam, v župnišču je dovolj prostora za to, mi Vas pri tem ne bomo podpirali.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. aprila.

— Zagovorniki poslanca

Biankinija v ljubljanskem »Slovenec« morajo biti v veliki zadregi, ker se morajo v obrambo svojega prijatelja posluževati — podlosti. Mi smo se v vsem le dvakrat bavili s poslancem Biankinijem. Prvič tedaj, ko se je zavzel za zvišanje izdatkov za armado. Krvni in denarni davek za armado je že zdaj tak grozen, da peša vsled tega vse gospodarstvo in gineva blagostanje zlasti kmetskega stanu. In v teh razmerah se je razvnel poslanec Biankini za pomnožitev armade in za nove stroške za armado, torej za nova krvna in davčna bremena. Mi smo obsojali to postopanje posl. Biankinija, kakor so je obsojali tudi različni drugi listi. V drugič smo se bavili s posl. Biankinijem, ko je nastopil v svojem listu in v državnem zboru proti našemu slovenskemu rojaku in staremu prijatelju g. Costi, ki ga je vlada poslala kot računskega ravnatelja v Zadar in ki ga je poslanec Biankini našgal s »strancem« in »tudjincem«. To sta bila v zadnjih letih edina slučaja, v katerih smo prišli s sicer vsega spoštovanja vrednim posl. Biankinijem v navskrižje. Zdj se je naenkrat oglasil vedno podli »Slovenec«. Zavzel se je za posl. Biankinija, seveda tako, kakor zna samo kak subjekt duhovskega stanu. »Slovenec« dolži vse jugoslovanske liste, ki so se oglašali proti Biankinijevi navdušenosti za militarizem, da so — od vlade podkupljeni. Biankini je s svojim govorom izkazal vladi največjo uslugo, ustregel je vladi tako, da je cesar po domobranskem ministru dal »lepemu klubu« izreči za ta militaristični govor svojo zahvalo — »Slov.« pa pravi, da je vlada jugoslovanske liberalne liste podkupila, da nastopajo proti Biankiniju, da je vlada najela liste, naj ubijejo tistega poslanca ki napeljava vodo na vladni mlin. To je celo za kakega kranjskega fajmoštra prehud tobak. Najlepše pa je, da je ravno »Slovenec« tako nesramen, da nastopa s takimi obdolžitvami, kajti notorično je že davno, da je »Slovenec« prava časnikarska vlačuga, ki je za denar priobčevala politične notie v prilog Stambulova, kar smo svoj čas natančno dokazali. Ta isti »Slovenec« je zdaj tudi v službi vojnega ministristva, kar so pokazali članki o razmerah v italijanski armadi. Kar je bilo v teh člankih povedano, je »Slovenec« dobil iz vojnega ministristva. Tih detajlov ni drugod izvedeti in jasno je kot beli dan, da »Slovenec« ni zastoj premenil svojega stališča. Lani, ko je dr. Šusteršič v delegaciji govoril proti stroškom za armado, je »Slovenec« pisal v njegovem smislu, letos pa je pustil Šusteršiča na cedilu in piše ravno nasprotno. Kaj je provzročilo to premembo v prepričanju, kaj je vzrok, da se »ljudska« stranka zavzema za to, da bi se še več ljudi kot doslej jemalo v vojaško službo in nalagalo izsesanemu prebivalstvu novih bremen? Tega paš ni težko uganiti. Saj vidimo, kako klerikalci šro iz vladnega korita. Vlada jim je nedavno tega dala

Dalje v prilogi.

15.000 K za njih organizacijo; koliko so se skrivaj dobili, to je seveda tajnost. In usluge, ki jih vlada izkazuje klerikalnem tudi niso od muh. Ko smo mi razkrili to klerikalno korupcijo, je »Slovenčevim« mašnikom kar sape zmanjkalo. Šele čez nekaj tednov so prišli do tega, da so začeli posnemati dolgotrepeža, ki je v strahu pred zasledovalci začel sam vpiti »držite ga«, da bi na drugega odvalil sum. A s takimi manevri se dandanes nič več ne opravi, ker so prenerodni.

Črno-rumeno donkišotstvo. Z Goriškega se nam piše: Prav ste imeli, da ste ožigosali »Slovenca«, ki se toliko hlini s svojim avstrijskim patriotizmom. Kako nam je avstrijska vlada hvaležna za naš patriotizem, vemo iz leta 1898., ko je bila umorjena naša cesarica od nekega Italijana. Ta čas so v Črničah na Goriškem Slovenci premikastili nekatere Lahe, zgolj iz gorečega patriotizma. A vlada je naše ljudi tako kruto stiskala, da se ne da popisati, in ko so se pri obravnavi sklicevali ljudje na svoj patriotizem in na svojo ljubezen do vladarske hiše, jim je vlada odgovorila, da oni ne trebajo patriotizma, samo da so jih huje stisnili in obsodili v kar najdaljšo ječo in jih tirali povezane v zapore kot živino. Take posledice nas sadenejo, če smo pre-patriotični. Sicer pa ima »Slov.« patriotizem povsem donkišotski značaj.

Resnica o shodu v Idriji. Ker je »Slovenec« po stari duhovniški navadi lagal o javnem shodu, ki ga je sklicalo politično društvo »Jednakopravnost« v Idriji, moramo to stvar vendar nekoliko pojasniti. Komaj so klerikalci in psevdosocialisti izvedeli za ta shod, so že začeli stikati glave in kovati naklepe, kako bi z združenimi močmi kaj »našpili«. Shod je bil sklican v pivarno pri »Črnem orlu«. Na sporedu sta bili dve točki.

1. Šolske razmere v Idriji (E. Gangl); 2. Obstrukcija v kranjskem deželnem zboru (I. Novak). Predsednik »Jednakopravnosti«, gosp. Bonča, je otvoril zborovanje in je dal besedo gosp. Ganglu. Eksocialist Kristan je sicer vedel, da je shod sklicalo društvo »Jednakopravnost« in da takim društvenim shodom povsod predseduje predsednik dotičnega društva. Tako je naveda povsod, tudi pri Kristanovih sedanjih prijateljih, pri klerikalcih, in pri Kristanovih nekdanjih prijateljih, pri socialistih demokratih. Velic temu je hotel Kristan, naj se voli poseben predsednik. To je seveda hotel biti sam, saj je zato naglal svoje ljudi na shod. Še predno je bil predlog, da naj bo Kristan predsednik, prav sprejet, že se je Kristan zagnal v g. Bonča, ga s silo sunil v stran in se sploh vedel, kakor bi bil obsejen. Vzpričo temu sta napovedana govornika zapustila dvorano in njima je sledila večina somišljenikov. Kristanovo in dekanovo »ljudstvo« pa je shod nadaljevalo. Taka je resnica o tem shodu.

Odlikovanje. Ljubljanski divizionar, podmaršal Rudolf pl. Chavanne je dobil viteški križ Leopoldovega reda.

»Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev«. Opozorjamo vnovič na izredni občni zbor tega društva, ki bo jutri, v sredo, 5. t. m. ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu«. Na dnevnem redu je sprememba pravil in volitev stalnega odbora. Kdor se za nima, lahko pregleda spremenjena pravila v uredništvu »Slovenskega Naroda« ali pri g. Fr. Govékarju. Nujno bi bilo želeli, da se vsi ljubljanski književniki in časnikarji tega zborovanja udeležijo. Da odstranimo vsako nesporazumljenje, naglašamo, da so se določbe v prejšnjih pravilih, da ne more biti član društva tisti, ki še ni polnoleten ali ki je že dovršil 45 let, izpustile. V društvo torej lahko vstopi vsak književnik in časnikar, ne glede na starost. V društvo se sprejemajo tudi dame. Vsi tisti, ki nameravajo pristopiti društvu, naj pridejo jutri k zborovanju, ali pa naj vsaj do večera pisмено prijavijo svoj pristop začasnemu društvu. Pričakujemo, da se bo tega zborovanja udeležilo tudi več izvenljubljanskih književnikov in časnikarjev. Menimo namreč, da je organizacija slovenskih književnikov in časnikarjev tako važna, da bi se nikdo ne smel strašiti ne truda, ne časa, še manj pa malenkostnih stroškov. Radi kratko odmerjenega časa se poročila, tiščoč se našega društva, niso mogla poslati vsem slovenskim listom. Čim se izvolijo stalni odbor, bodo vsi slovenski listi dobivali redno in istočasno poročila, tiščoč se društva, kar se naj izvoli vzeti na znanje.

Velik sinfoničen koncert »Glasbene Matice« v četrtek, dne 6. t. m. Kot najkrasnejša točka sporeda bo pač Smetanova sinfonična skladba Vltava. Že sama ta točka sporeda je toliko vredna, da bi se vsak glasbeno zaveden Slovenec tega koncerta moral udeležiti tolike krasote je v Smetanovem delu nabrane. Smetana je v sinfoničnih skladbah svojo domovino proslavil. Ciklus njegovih sinfoničnih skladb za veliki orkester pod skupnim naslovom Moja domovina (»Má vlast«) obseva sledeče skladbe: I. Vyšehrad, II. Vltava, III. Šárka, IV. Iz deških logov in gajev, V. Tabor, VI. Blaník. Ta ciklus skladb tvori višino Smetanovega skladanja. Tako enotno, tako popolno v velikem slogu, tako duhovito in fino vsotvarjanje tega najdemo k večjemu še v njegovem komornem kvartetu »Iz mojega življenja« in deloma v njegovi operi »Tajemství«. Vsa ta njegova najboljša dela je Smetana zložil v svoji najzgodnejši življenjski periodi, v kateri ga je njegova bolezen napravlila popolnoma gluhega. Tudi ga je zelo bolelo, da ga v življenju kot dramatika niso pripoznali ne Čehi ne tuji narodi. Ko je Smetana legel v grob niti njejal ni o svojih velikih vseh, katere so njegova dela doživela po njegovi smrti. Umril je v vtisom nepripoznanega skladatelja. To ga je v njegovih zadnjih letih, tembolj ker je bil bolan in popolnoma gluha, silno bolelo, tako da je zblaznel. Od njegovih opernih del, ki so tako originalna in krasna, ni razven Prodane neveste nobena doslej pravega uspeha, in ravno to svoje delo je Smetana imenoval »širšak«, veliko višje je cenil svoja druga dela. Največ krasote, originalnosti in domorodnega čuta pa je položil v svoje sinfonične skladbe, naložljive »Moja domovina«, v njih je hotel tujim svetovnim narodom povedati, kako bogata na naravnih krasotah je deška domovina in kako slavno preteklost in kako slavno zgodovino ima narod, čigar sin je bil Smetana. O Vltavi spregovorimo prihodnjik.

Sokolstvo v inozemstvu. Na Nemškem je osem deških sokolskih društev: v Augsburgu, Berlinu, Drazdanih, Hamburgu, Lipskem, Monakovem, Norimberku in Pirni; na Francoskem je eno (v Parizu); ravno tako na Angleškem (v Londonu). Na Ruskem so Čehi ustanovili štiri telovadna društva: v Kijevu, Moskvi, Petrogradu in Tifližu. V Ameriki imajo 73 sokolskih društev, združenih v zvezi »Narodni Jednota Sokolská v Spojen. Státech v Americi«. Poljskih sokolskih društev je v inozemstvu 96, in sicer na Nemškem 70, združenih v »Zvezo poljskih Sokolov v nemški državi«, v Ameriki pa 26, združenih v »Zvezo poljskih Sokolov v Združenih državah v sev. Ameriki«.

Razprave pred upravnim sodiščem. Danes 4. t. m. bo razprava vsled tožbe premoženjskega odbora v Studenčicah zoper kranjski deželni odbor zaradi krajinskega premoženja; v sredo pride na vrsto tožba Valentina Oblaka in tovarišev v Ledinah zoper isti deželni odbor zaradi veljavnosti nekega občinskega sklepa.

V St. Vidu nad Ljubljano so slovesno poslavlili ustanovitev novega zdravstvenega okrožja in prihod novega okrožnega zdravniškega dr. Lapajnetu. Vsa društva so priredila baklajo in serenado g. dr. Lapajnetu.

Klerikalno časopisje kar ne more prehladiti Marijinih družb in na vseh prižnicah se popisujejo te Marijine družbe kot zavetišča čistosti in nedolžnosti. No, Marija božja se mora pač bridko jokati nad temi svojimi otroki, saj vžle svetinje na prsih ni lahko dobili večjih grešnic, ko so v Marijinih družbah. Kako vplivajo Marijine družbe na članice, kaže tudi naslednji slučaj: Marija L., komaj 15 let stara dekle iz fare brezovške se je vzgojevala v Marijini družbi. Na prsih je nosila dve svetinji in veljala je za zgled katoliške device. Nedavno tega so otroci, ki so se igrali pred nekim skednjem slišali prajano šepetanje in šumenje na skednju. Pogledali so skozi špranje in videli kaj čudne reči. Otroci so hoteli poklicati druge ljudi in nastal je velikanski škandal. Marijino devico in njenega ljubčka so potegnili iz slave in devica je dobila take zausnice, da so svetinje škelfetale. Punica pa je vpila domo, da so druge Marijine device še veliko sladše, kot je ona. Sploh

so se izvedele pri tej priliki take reči, da se lahko reče: Marijina devica ni nobena nič prida; če je bila tudi prej poštena, v Marijini družbi se gotovo pokvari. Ljudje pa so dajali denar otroku, ki je videl ves prizor na skednju, da jim je kazal, kaj se je godilo. Teko so ga odvadili tega. Oj te Marijine družbe!

Starine iz mlajše bronnaste dobe. V kamnolomu pri Szentjanžu poleg Tomišlja so našli pred kratkim delavci v 2 metra globoki razpoki, ki je bila s prstjo zaseda, 3 bronnaste sekirice (kelte) med temi dvoje s toporiščnimi uhliji za nasajanje. Skirici sta izvanredno veliki (do 23 cm) in jako lepo oblikovani. Krajša je bolj masivna, manjša pa zelo elegantno izdelana. Mesto ušes imata zakrivljene kavlje, ki so zelo razviti, med tem, ko imajo kelti, ki se nahajajo v muzeju, le same pričetke kavljev. Najdene sekire predstavljajo torej dovršen tip Enake elegantne oblike je tretja sekira z otlo tuljavo za nasajanje in geometričnimi okraski; ob robu nima obročka, ki se drugače navadno nahaja. L po temnozeleno patino so delavci na nekaterih mestih ostrgali, ker so mislili, da so kelti iz zlata; masivni sekirici so celo del ostrine odbili. Vse tri sekirice, ki so v svojih formah različne, je brčkone kdo na omenjenem kraju shranil in pozabil. Vse tri kelte, ki so za muzejske zbirke novi, je pridobil deželni muzej.

Hudoben sin. Z Jesenice nam piše: Velika grdobija je, da je sin Janeza Mencingerja pri sodnjih vložil prošnjo, naj denejo očeta pod kuratelo. Stori je to neznanako hudobno samo zaradi tega, ker stari Mencinger, vseskozi pošten, častljiv in občepoštovan mož, neče plesati tako, kakor klerikalci žvižgajo. Obžalujemo očeta Mencingerja, da mu lastni sin dela tako krivico in sramoto. Ta slučaj je pa tudi dokaz, kako znejo klerikalci ščuvati otroke proti staršem. Prepričani smo, da bo jeseniška občina z vso odločnostjo ščitila Mencingerja.

Iz Mokronoga se nam piše: V trgovini gosp. Strela v Mokronogu je v razloženem oknu razpostavljena častna diploma in velika zlata kolajna, katero si je pridobil tukajšnji rojak gospod Josip Weibl, ključavničarski mojster v Ljubljani, na mednarodni razstavi v Parizu za svoja izborna dela lastnega izuma.

Umril je 3. t. m. v St. Jurju ob Ponikvi upokojeni nadučitelj J. Josip Druzovič. Služboval je 42 let. Ker je bil kremenitega značaja, je moral pretrpeti toliko bridkosti, kolikor je more nemila usoda nakloniti le učitelju-trpinu. Blag mu spomin!

Reforma v šolstvu. Okrajni šolski svet v Radgoni je predlagal pri deželnem šolskem svetu, da se v dveh ondodnih šolah (pri Sv. Petru in v Ščavnici) uvede v poletnem času za poskušnjo samo dopoldanski pouk, t. j. od 7. do 12. s četrtkom vred.

Umril je c. kr. poštar in posestnik v Tolminu g. Anton Devetak v starosti 46 let. Lahka mu zemljica.

Zborovanje učiteljskega društva za goriški okraj bo v četrtek dne 6. aprila t. l. ob 9. uri predpoldne v restavracijski dvorani »Trgovskega doma« v Gorici.

Umril je v Trstu vrh narodnjak Josip Turk, posestnik iz Škorklje. Pokojnik je bil član mnogih narodnih društev ter splošno vsled svoje blage duše in tolerantnosti jako priljubljen. N. v m. p.

Lepo priznanje tržaškemu Slovincem. Nemško društvo »Deutsches Haus« v Trstu je imelo te dni svoj občni zbor, na katerem je o delovanju tega društva poročal profesor Stark. Poročilo je interesantno kot dokaz, kako napenjajo Nemci vse sile, da bi si vstvarili trdno stališče v Trstu, kako pa se njih bogati rojaki kar nič ne mejnajo zanje. Profesor Stark je tem nemarnostim Nemcem postavil za iz-gled tržaške Slovence, ter je dostavil, da je postal »Narodni dom« v Trstu že skoro središče vsega muzikalnega življenja v tem mestu.

Izored porotnega sodišča v Trstu. Včeraj je stal pred tržaškimi porotniki 4letni kmet Avguštin Kaučič iz Lipe doma. Kaučič je vzel za ženo vdovo Ivano Harzey, ki mu je prinesla več otrok v zakon. Kmalu po poroki je zšel svojo ženo trpinčiti, ker mu ta ni hotela izročiti denarja otrok prvega zakona. Ker je bil mož vedno nasičnejši, pobegnili je žena k svojim staršem, kamor je mož večkrat prišel za njo in jo nadlegoval s svojo zahtevo. 18. maja l. l. je zopet prišel. Žene ni bilo doma, le mati njena, ki pa Kaučiču ni dala nobenega odgovora na njegove besede, ampak vzela škaf in šla po vodo k vodnjaku. Kaučič je šel za

njo in ko tudi pri vodnjaku ni dobil nobenega odgovora od starke, pograbil je taščo in jo vrget v vodnjak, kjer je utonila. Razen tega je obtožen tudi, da je grozil z nevarnim pretenjem svojem tatstvu in da je o božiču 1903 ujel v zanjko dva zajca na posestvu Karola Stepančiča. Obdolženec priznava samo, da je ujel dva zajca, če je pa svojo taščo v vodnjak vrget, se mu pa še ne zdi umor. Obravnava še ni končana.

Aretovan italijanski oficir. Kakor smo že poročali, je neka laška torpedovka pred kratkim dospela do utrdb Barbariga pri Pulju in postavila na suho nekega častnika v popolni uniformi. Častnika so straže prijele, torpedovka pa je hitro izginila. Aretovani oficir se zove Giordano Pesci in je pobočnik 5. italijanskega trdnjavskega topničarskega polka, ki je nastanjen v Anconi. Izročili so ga civilnemu sodišču. Častnik ni hotel ničesar izjaviti razen svoje narodnosti. Za zagovornika mu je postavljen dr. Luccion.

Porotno sodišče v Rovinju je, kakor smo že včeraj poročali, obsodilo na smrt na večalnih štiri kmetovalce iz Baderne in sicer radi hudodelstva umora. Stari posestnik Anton Radovan iz vile Cat-tuni pri Baderni je bil na poti k maši dne 15. avgusta l. l. iz zasede ustreljen. Vrok umora je bilo maševanje. Ustrelila sta ga Anton Stifanič in Martin Tidič, katere sta najela Tomaž in Matevž Radovan. 42 letni Ivan Sinovič je bil obsojen na 2 leti poostrene ječe, ker je bil soudeležen pri umoru. Zaradi krivega pričevanja v sodni dvorani so zaprli dve priči.

Mednarodna panorama. Na Danskem je otok Bornholm, o katerem je le malo znano po svetu. Kakor pa kaže ta tedenska razstava v mednarodni panorami, ima ta otok precej naravnih zanimivosti, kakor raztrgane čeri, v katere buta penete morje, romantične poti skozi gozdove in zelene soteske, nekaj malih jezer sredi košatih gozdov, nekaj mest z živahnimi pristaniki in svetliniki, predvsem pa vidimo več zares krasnih hotelov s terasami, balkoni itd., kar vse kaže, da tudi na Bornholmu znajo privabljati tujce. Ta namen se sploh vidi pri vsem, kar nam kažejo slike. Koliko impozantnejših čudes imajo naše slovenske dežele! Čas bi že bil, da poklicani činitelji store potrebno, da potom mednarodne panorame zvedo inozemci za krasote naše zemlje. — Prihodnji teden se razstavi najzanimivejše stvari s svetovne razstave v St. Louisu.

Na »piki« je imela zidar-jeva žena Jofeta Repova že precej časa zidarja Matijo Kosija. V nedeljo popoldne pa se je oborožila z velikim kuhinjskim nožem ter ga prišakovala na Gesti na Loko. Kost je pa bil o tem obveščen in se je Repovi izognil.

Aretovan je bil včeraj brezposelni ključarski pomočnik Valentin Marenko, ker je Alojziju Strupiju na Krakovatem nasipu ukradel iz predala krono denarja. Ko ga je Strupi opazil priti iz stanovanja, ga je za sledoval in zalotil baš ko je v neki žganjarni menjaval ukradeno krono. Marenko je bil že radi tatvine kaznovan in je imel za mesto prepovedan povratek, kar se mu boče najbrže zopet ponovilo.

Idčeje Mih. Kralja iz Loke pri Mengšu, ki je pogoljufal za 214 K in jo potegnil v Ameriko. Odpeljal se je sinoči ob 12. uri z južnega kolodvora.

Ogenj v sobi. V nedeljo popoldne je Antonija Velkovrhova v Florjanskih ulicah pri oknu prižgala žveplenko in pri tem zapalila zagrijalo. Ker so ogenj domači takoj pogasil, je samo 4 K škoda.

Vrček je razbil na glavi pekovskega pomočnika Alojzija Kotnika častniški sluga Fran Peraus v nedeljo popoldne v baraki v Latermanovem drevoredu in ga bilno poškodoval. Navedenca sta se znala nekaj sporekla, kar je Perausa tako razkašalo, da je zgrabil za vrček in ga treščil peku v glavo.

Staro sovražstvo je gojil krojaški pomočnik Alojzij Ferand do krojaškega pomočnika Matevža Turka. Sovražstvo je predvčeršnjim ob 10. zvečer pokazal s tem, da ga je na Bregu napadel, ga tepel s palico po glavi in obrazu in ga telesno poškodoval. Turk pogreša od tega časa tudi srebrno uro z verižico, vredno 36 K, ki mu je bila menda padla ob tej priliki iz žepa.

Iz vlaka je skočil včeraj neki neznan človek blizu Dovjega. V svoji pijanosti je najprvo nadlegoval sprevodnika in drugo občinstvo, potem pa šel iz kupeja in skočil raz stopnice. Ko je vlak prišel do Dovjega, so od tam brzojavili na obe bližnji postaji in našli po tem obvestilu tujca mrtvega ležati poleg proge.

Mačka so zdravili. Včeraj popoldne se je zbralo v neki go-stilni 8 krojaških pomočnikov, ki so pridno zalivali, a se ga končno

preveč navlekli, se sprli in stekli. Miriti je začel gostilničar, ki jih je pa pri tem dobil po glavi s kjučem. — Tudi v nedeljo zvečer so štirje »fajhtni« krojaški pomočniki v Florjanskih ulicah nadržali tri mojtstre. En pomočnik se je hotel mojtstrov dejansko lotiti, a jih je staknil, poleg tega pa še prišel od površnik in klobuk.

Kaj se zgodi, ako je žena pijana? V nedeljo zvečer je prišla žena nekega strojevodje z možem v neko restavracijo v Kolodvorskih ulicah. Ko se ga je že dovolj navlekla, je začela moža in goste psovati in ni preostajalo drugega, kakor da jo je mož moral postaviti pod kap. Žena jo je pa ndarila proti kolodvoru, šla na železnični tir, odkoder so jo s silo zvezli v čakalnico. Tam je zopet opsovala službujoče osebe, se vrgla na tla, poljubovala psa itd. Pripeljali so jo z odgonesnim vozom na magistrat, kjer se je z bala »šepohve« in šla mirna domov. Doma se je v sobo zaklenila in skoki okno moža psovala in upila, da naj gre kamor hoče. In res ni mogel moč v lastno stanovanje, ampak je moral isto noč prespati drugod. Posledice — ločitev zakona.

Samomur. Kolodvorski restavrat g. Jožef Schrey je dal včeraj žvepljati sebo za služkinje. Sobo so preje izpraznili in zaprli. Sinoči okoli 11. ure so služkinje pogrešile Schreyovo pestunjo Frančiško Matjašičevo roj. 1882 v Dednji vasi, pristojno v Globoko v brežiškem okraju, katero so danes zjutraj ob 8. uri našli v navedeni sobi mrtvo. Pokojnica, kateri se je gotovo moralo zmešati, kajti sicer je bila zelo marljiva, je že svojim sosluzkinjam v zadnjem času večkrat pravila, da ji ni živeti in da si bode vzela življenje sama. Tudi sinoči je pripovedovala, da si vzame življenje, potem pa potihoma šla v navedeno sobo, se zaklenila, in se res z žvepljeno kislino zadušila. Njeno truplo se prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Delavsko gibanje. V soboto se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 14 Slovencev in 77 Macedoncev. — 40 Hrvatov je šlo v Bregeno, 28 v Heb. 11 v Gosposveto, 53 pa v Podbrdo. 25 Slovencev je šlo v Beljak, 20 tirolskih Lahov pa v Gorico. Iz Hrušice in Jesenice je prišlo 73 Hrvatov, iz Pruske pa 6 Slovencev. — V nedeljo je šlo v Ameriko 18 Hrvatov, 10 Ogron in Slovencev, nazaj pa je prišlo 30 Hrvatov in 35 Slovencev. V Inmost je šlo 40, v Meran 25, na Tirolski 70, na Jesenice 28, v Hrušico pa 40 Hrvatov. Iz Hrušice je prišlo 70 Hrvatov, z Dunaja 29 Kočevarjev. 100 Lahov se je peljalo pa v delo na Dunaj. V Ameriko 118 Slovencev in 160 Hrvatov. V Badim-pešto je šlo 250 Lahov, 300 jih je šlo v Gradece in na Dunaj 30 pa v Kočevje. 58 Hrvatov je šlo v Podbrdo 12 v Selško dolino, 30 v Beljak v Lesce, 32 jih je šlo pa iz Kočevja domov.

Izgubljene in najdene reči. Uradnik g. Pavel Winter je izgubil koledarček v katerem je imel bankovec za 20 K. — Najdena je srebrna zapestnica in zlat prstan. — Izgubila je neka ušenka ročno delo. Odda naj se v Krakovskih ulicah šte. 27.

V pojasnilo. V soboto aretirani Bregant ni identičen s gosp. Josipom Bregantom, knjigovodjo v Ljubljani. Aretiranec je krojač.

Tuji v Ljubljani. V preteklem mesecu je došlo v Ljubljano 2927 tujcev — za 412 več kot prejšnji mesec in za 476 več kot marca meseca lanskega leta. Od teh se jih je nastanilo v hotelu: »pri sloncu« 860, »pri Maliču« 362, »pri Lloyd« 131, »pri južnem kolodvoru« 184, »pri avstrijskem cesarju« 168, »pri Štruklju« 107, »Ilirija« 147, »Grajžar« 90, »pri bavarakem dvoru« 83, v ostalih gostilnah in prenočiščih 795. Iz vnanjih držav jih je bilo 72.

Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec marec je bil mil in dosti moker. — Opazovanja na toplotnem dado povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 26°, ob dveh popoldne 101°, ob devetih zvečer 57°, tako da znaša srednja dnevna temperatura tega meseca 61°, za 24° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dado 7840 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 20 mm pod normalom. — Mokrih dni bilo je 10; padavina, dež in sneg, znaša 735 mm. — Megla je zjutraj stala sedemkrat; prevladovali so pa južni vetrovi.

Hrvatske novice. — Vsesokolski zlet v Zagrebu bo 20. in 21. avgusta 1906. Iz Zagreba poleté nato Sokoli v Dalmacijo. Zagrebški »Sokol« se je že sedaj jel pripravljati na zlet in sklic na včeraj vsa hrvatska sokolska društva v Zagreb, da se posvetujejo, kako bi se najslajneje mogel prirediti ta zlet. — Dunajsko koncertno društvo priredi 7. t. m. v Zagrebu velik koncert. Torej Nemci

prirejajo koncerte v Zagrebu in Hrvati se zanje navdušujejo! Ali bi ne bilo umestno, da bi tudi naša »Glasbena Matica« enkrat poletela v Zagreb in pokazala Hrvatom, da tudi Slovenci umé gojiti umetniško glasbo. — Hrvati v južni Ameriki. Hrvati v ljudovladi Čile se marljivo organizirajo. V Antofagasti so si osnovali svojo hrvatsko šolo, za katero si je stekel največje zasluge hrvatski veletržec Vlahović. Istodobno je jel v Antofagasti izhajati hrvatski list »Sloboda«. — Časnikarski odsek v »Društvu hrv. književnikov« ima jutri, v sredo, sejo, na kateri se bo konstituiral odbor. Jutri se torej izvrši istodobno organizacija slovenskih, kakor tudi hrvatskih časnikarjev in književnikov. — Sub auspiciis regis je bil včeraj promoviran na zagrebškem vseučilišču avskultant Mladen Plive-rić, sin sedanega rektorja zagrebške univerze. — Vukovarski poslanec Aleksander pl. Kraj-covics je včeraj umrl v Zagrebu. Bil je pristaša madjarske stranke, vendar pa se je le malo udeleževal političnih bojov. — Ferdinand marki Strozzi, soprog ugledne heroine hrvatskega narodnega gledališča gospe Marije Ružičke Strozzi, je včeraj umrl v Zagrebu v 56 letu svoje starosti. — Avstrijske torpedovke na vajah. Iz Zadra se poročda, da je tjakaj dospela flotilja avstrijskih torpednih ladij, ki odplujejo proti Dubrovniku in Kotoru, kjer se imajo vršiti velike vaje.

Slovenci v Ameriki. Zaradi ponarejanja avstrijskega denarja so bili v Cleve-landu obsojeni Slovenci Ivan Kr-ković v 2 letno ječo in globo 2500 dolarjev, Miha Omersa in Ivan Horvat sta dobila po 18 mesecev ječe in 500 dolarjev globo. Četrti obtožene, Ivan Pilat je bil oproščen. Kakor znano, je hekatere so krivce že obsodilo celjsko porotno sodišče.

Najnovejše novice. — Sodni svetnik slepar. Prihodnji petek se začne v Pragi sodna raz-prava proti ondodnemu sodnemu svetniku Al. Hadrljčki, ki je ob-tožen treh velikih sleparij. — Smrt dveh ljudi zaradi enega psa. Na Dunaju sta hotela dva čuvaja nagnati nekega psa z železniškega tira tik pred prihodom vlaka. Vlak pa je zgrabil oba čuvaja ter ju zmečkal. — O srbskem prestolona-sledniku poročajo nemški listi, da je na lovu v prepiru ranil nekega mladega Macedonca. Iz Belgrade se ta vest zanika kot popolnoma izmiš-ljena.

— Štrajk Kitajcev. V nekem rudniku pri Johannesburgu je nad 2000 kitajskih rudarjev ustavilo delo. Zahtevali so večjo plačo. Pozneje so se lotili policajev. V boju je bilo več Kitajcev, pa tudi policajev ranjenih. — Španskega kralja zopet ženijo — časopisi. In sicer se po-roča, da se zaroči s svojo sestrično, 19letno hčerko nadvojvode Karola Štefana, nadvojvodinjo Leonoro Marijo. V ta namen potuje baje kralj Alfonz iz Pariza v Cannes, kje biva sedaj nadvojvoda s svojo rodbino.

— Rumunski državni pro-račun izkazuje za tekoče leto iz-datkov pet milijonov frankov več kot lani, dočim je dohodkov 7 1/2 mil. manj.

— Pomiloščeni italijans-ki dijaki. Ministrski predsednik je sporočil italijanskim poslancem, da je cesar pomiloštil še ostalih 35 italijanskih dijakov, proti katerim je tekla obtožba zaradi znanih laskih dogodkov v Inomostu.

— Napad na italijanske poslance? Ako je verjeti »Piccolu«, je nekdo pri Badenju streljal na br-zovlak, v katerem so se vozili ita-lijanski poslanci h konferenci k mi-nistrskemu predsedniku. Strel je raz-bil baje šipo, da so padali kosi raz-bitega stekla na poslance.

Kmetijski diplomat. An-gleški kralj in kraljica sta obiskala nedavno kmetijsko razstavo v an-gleški grafiji Devonshire. Predsednik razstave, neki inteligentni posestnik, je spremljal kralja in kraljico po celi razstavi. Kraljica, ki je z danskega dvora ter ljubi zelo svojo domovino, je hipoma vprašala predsednika: »Ali ni res, gospod predsednik, najboljšje maslo prihaja iz Danske?« Predsed-nik se je globoko priklonil ter od-govoril: »Velikdanstvo, Danska daje najboljše maslo, najboljše maslo pa Devonshire.«

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vse-bina aprilovega zveza: 1. Roman Romanov: Srčni valovi. Pesem. 2. Ivan Cankar: Polikarp. Povest.

3. Mladen Mladenov: Zaključal je vlak. Pesem. 4. L. Pintar: Kdaj je bil Trubar v Loki? 5. Dr. Ivo Sorli: Brez tragike. 6. Vekoslav Spindler: Moš. Pesem. 7. Dr. Jos. Tomineš: Četrto stoletja sloven-skemu slovetu na braniku. K pet-indvajsetletnici Ljubljanskega Zvona. 8. Vekoslav Spindler: Vodi! Pe-sem. 9. Fr. Strnad: Zmaga. Povest. 10. Helen Helenov: Od kod to tiho hrepenenje. Pesem. 11. Dr. Fran Ilesič: »O nastanku in izdaju Dal-matinove biblije« (1584). 12. Pavel Golob: V gaju. Pesem. 13. Eng. Gangl: Mare. 14. Književne no-vosti. Janka Kersnika »Zbrani spisi«. — Iv. Cankar: Janez Trdina: Zbranih spisov druga knjiga. — Vence sloven-skih povesti. — Dr. J. S.: Časopis za zgodovino in narodopisje. — »Slo-venska Solska Matica«. — Dr. Josip Tomineš: Dr. M. Murko: Ocena Jan Gebauerjevega dela »Slovník Staro-český«. — Trgovinski in obrtniški kašipot po slovenskem Štajerskem. — R. P.: A. Tentor: Iz zapadne strane. 1. Ljubav na prevaru. — R. Perušek: Matica srpska. — R. P.: J. Tews: Puška naobrazba i gospodarski raz-voj naroda. — R. P.: Mala biblioteka. — Jan Rokyta: Pouta a peruti. — A. D.: Časopis Musea Království Českého. 15. Glasba. Dr. V. Foerster: Anton Lajovic. — Dr. V. Foerster: Komorni večer »Glasbene Matice«. 16. Gle-dišče. Dr. Fr. Zbašnik: Slovensko gledišče. A. Drama. 17. Med rev-i-jami. »Slovinški Tugomer a čestý Gero«. — Rasto P.: »Lovore« o slo-venskih književnih razmerah. — Dr. Fr. Ilesič: »Brankovo Kolo«. — Dr. Jos. Tomineš: »B. h. a. r. a.« »Svjetlo«. 18. Splošni pregled. Odlikovanje dr. M. Murka. — Slovenska umet-niška galerija. — Slovenski slikarji v dunajski »Secesiji«. — »Društvo slovenskih književnikov in časnikar-jeva«. — Vegova slavnost na Dunaju. — Izobraževalno, zabavno in pod-porno društvo »Zvezda« na Dunaju. — Vseučilišče v Belgradu. — † Jules Verne. — Grof L. N. Tolstoj. — Na-rodne knjižnice v Rusiji. — Maksima Gorkega dela prepovedana. — Rasto P.: Poljsko etnografsko društvo v Lvovu. — Rasto P.: Tristoletnica Cer-vantesovega »Don Quixota«.

— »Zvonček«. Vsebina 4. št.: 1. Pepelka. Fran Žgur. Pesem po narodni pravljici. — 2. Otrokova ju-tranja pesem. Anton Medved. Pe-sem. 3. Otrokova večerna pesem. An-ton Medved. Pesem. 4. Junak Milko. Ivo Trošt. Povest. 5. Prva laž. Mi-hael Levstik. Povest. 6. Erna si želi solnčka. E. Gangl. Pesem s po-dobo. 7. Kako sem potoval v Rusijo. Ferd. L. Tuma. Poučni spis. 8. Go-spod in njegovi učenci. Podoba v barvotisku. 9. Pomladni sel. Andrej Ropč. Bajka. 10. Zdravo, pomlad! Fran Žgur. Pesem. 11. Na Japonci! E. Gangl. Pesem s podobo. 12. Si men Ptičar. Borisov. Povest. 13. Iz šolskih zvezkov Basen. 14. Smeh in jok. Podoba. 15. Pouk in zabava. Mladi risar. A. Sič. — Mladi ljudje. Emil Adamič. Uglasbena pesem. — Demant. Marija G. — Rešitev. — »Slovenski Sokol«. Vse-bina 3. št.: 1. O literaturi in telovadbi. 2. Sokolski telovadni sestav. 3. Kaj so meti? 4. Vestnik slovenskega So-kolstva. 5. Raznosterosti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 4. aprila. V današnji seji poslanske zbornice so najprej nekateri ministri odgovar-jali na različne interpelacije, po-tem pa se je nadaljevala razprava o zakonu glede rajoniranja slad-korne pese. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Dunaj 4. aprila. Med današnjo sejo poslanske zbornice so imeli klubovi načelniki posve-to vanje na katerem so sklenili, kake predloge se naj rešijo pred veliko počit. Velikonočne parla-mentarne počitnice bodo trajale od 11. aprila do 5. maja.

Dunaj 4. aprila. V smislu od-ločne zahteve dr. Tavčarja sa-mega je imunitetni odsek danes sklenil predlagati, naj se v Orngovi zadevi dovoli sedno po-stopanje.

Dunaj 4. aprila. Ker je cesar sprevidel, da tudi z osebnim po-sredovanjem pri madjarski opozi-ciji ničesar ne opravi, se vrne jutri na Dunaj.

Dunaj 4. aprila. Profesor ger-manistike na tukajšnjem vseuči-lišču, dvorni svetnik dr. Rihard Heinzl se je danes ustrelil. — Našli so njegovo oporoko, glasom

katero je njegova netjakinja uni-verzalna dedinja.

Budimpešta, 4. aprila. Polo-žaj je slej kakor prej popolnoma negotov. Lukacs nikakor neče pre-zvzeti sestave novega ministrstva.

Budimpešta 4. aprila. Da-našnja seja poslanske zbornice je trajala le četrto ure in je bila brez-pomembna. Jutri se izvoli a dresni odsek, nakar ne bo zbornične seje, dokler odsek ne izdela adrese.

Carigrad 4. aprila. Neka srb-ska vstaška četa je v Tabo-novšči naskočila oddelek turškega vojaštva. Vnel se je boj, v katerem so bili ubiti štirje turški vojaki in štirje vstaši. Med ubitimi vstaši so srbski stot-nik Nikola iz Vranje, srbski poročnik Veselinković in neki srbski vojaški zdrav-nik Ostale vstaše so Turki ujeli in jih odpeljali v Kubanovo. Tu so Turki vse ujete vstaše masakrirali.

Petrograd 4. aprila. Vlada je baje dovolila Gorkemu, da se preseli v Moskvo in da tam po-čaka obravnave.

Petrograd 4. aprila. »No-vosti« poročajo, da hoče vlada zemstva na ruskem Poljskem reformirati in jim dati primerno avtonomijo.

Petrograd 4. aprila. General Trepov je zopet prevzel svojo dvorno službo.

Varšava 4. aprila. V Volka-ulici je bil neki redar zavrtno zaboden v srce, v neki drugi ulici pa je bil ustreljen poli-cijski revirni nadzernik

Gospodarstvo.

— Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu marcu 1905 je 124 strank, vložilo 26 535 K 25 h, 80 strank dvig-nilo 16 624 K 84 h, 3 strankam se je izplačalo posojil 5500 K stanje hranilnih vlog 594.082 K 12 h, stanje posojil 556 214 K 91 h, denarni promet 61 231 K 79 h.

— Mestna hranilnica v Kranju. Računski zaključek za XII. upravno leto 1904. Hranilnica je imela prejemkov pri upravnem imetju 2,173.752 K 97 vin., izdatkov pa 2,183.248 K 33 vin., torej denarnega prometa pri upravnem imetju 4,357.001 K 30 vin. Nadalje je bilo prometa pri splošni re-zervni zakladi 115.950 K 54 v pri po-sebe i rezervni zakladi A 12.093 K 80 v in pri posebni rezervni zakladi B 2.601 K, skupaj znaša torej denarni pro-met za l. 1904 4,487.646 K 64 v. Na hrani-nih vlogah je vložilo 4913 strank 1,240.556 kron 87 v, vzdignilo pa 3599 strank 950.114 K 03 v, tako da vloge prese-gajo vzdige za 290.442 K 84 v. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1904 3,590.648 K 59 v. Ta vsota je nalo-žena na 5937 vložnih knjižicah. V letu 1904 je izdala hranilnica 1338 novih vložnih knjižic, realizovala pa jih je 865, tako da se je število v prometu se nahajajočih vložnih knjižic pomno-žilo za 473. Aktiva hranilnišnega uprav-nega imetja znašajo z dnem 31. dec. 1904 3,624.998 K 15 v, pasiva 3,607.753 K 71 v, čisti dobiček pri upravnem imetju pa 16.244 K 44 v. Čisti dobiček splošne rezervne zaklade znaša 3.665 K 66 v. Skupni čisti dobiček za leto 1904 znaša torej 19.910 K 10 v. Splošna rezervna zaklada znaša koncem 1904 113.356 K 79 v, posebna rezervna zaklada A 21.497 K 34 v, posebna rezervna za-klada B pa 2890 K 15 v. Vse tri hra-nilnične rezervne zaklade znašajo torej skupaj 137.744 K 28 v.

— Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu marcu 1905 je 158 strank vložilo 41.716 K 60 h, 123 strank vzdignilo 17.870 K 77 h, 9 strankam se je izplačalo hipo-tečnih posojil 12.000 K. Stanje hra-nilnih vlog 1.194.685 K 37 h, stanje hipotečnih posojil 896.056 K 15 h. Denarni promet 157.375 K 18 h.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu marcu 1905 je 275 strank vložilo 66.981 K 14 h, 221 strank vzdignilo 49.270 K 97 h, 12 strankam se je izplačalo posojil 15.320 K, denarni promet 234.657 K 46 h.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu marcu 1905 je 253 strank vložilo 83.216 K 20 h, 260 strank vzdignilo 118.439 K 39 h, torej manj vložilo 35.223 K 19 h, 18 strankam se je izplačalo hipo-tečnih posojil 54.540 K, 185 menic se je eskomptovalo za 66.362 K, stanje vlog 2,567.326 K 80 h, denarni promet 525.342 K 22 h. Vseh strank je bilo 953.

Velecenjeni odjemalci!

Leto bode skoraj minulo, od-kar sem ostala vsled naključja sama na Kranjskem, približuje se pa čas, kakor ste v časopisih či-tali, da se mi nakloni zopet to-varišica.

Predstavljal bi si marsikdo, da sem se med tem časom za-radi pomanjkanja družine dolgo-časila, ni pa bilo tako, nasprotno, zabavala sem se, čitaje prijazna pisemca z lepimi naročili, katera so mi dohajala v tako ogromnem številu od stalnih, kakor tudi od novih odjemalcev. Provozčila so mi zadnja toliko posla, da sem morala žrtvovati ves svoj počitek; storila sem pa to z veseljem, sprejemši toliko priznanj in po-hvalnih pisem vsled znane svoje postrežljivosti. Ker pa mi ista niso le došla od mojih stalnih od-jemalcev, marveč tudi od onih, kateri pred letom še zame vedeli niso, smatrala sem si to v svojo največjo čast.

Velecenjeni odjemalci, prepri-čali ste se, da je moj trdni prin-cip, najboljšje postrezati, ne ozi-raje se na to, jeli je dotičnik preje pri meni naročeval ali ne.

Prosim Vas torej vljudno, da to upoštevate in me tudi nadalje s cenj. Vašimi naročili počastite ter bodite zagotovljeni, da kar za-morejo storiti moje tovaršice, brez-dvomno tudi storiti zamore

1036-2 Vam vdana

Tovarna testenin
ED. ZELENKA
LJUBLJANA.

Spominjajte se dljaške in ljudske kuhl-nje pri Igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričako-vanih dobrih.

Se dobi povsod!
Kalodont
571 neobhodno potrebna zobna Creme
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Na uho
zašepe-
tano!

Nainovejši modeli
bluz in damskega perila
so došli v specialno trgo-vino oprem za neveste
Sv. Petra cesta šte. 8.
Ogledati se izplača!

1046-2

Borzna poročila.

Ljubljanska
»Kreditna banka« v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 3. aprila 1905.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2 % majeva renta	100.45	100.65
4 1/2 % srebrna renta	100.35	100.55
4 1/2 % avstr. kronska renta	100.45	100.65
4 1/2 % zлата	119.95	120.15
4 1/2 % ogrska kronska	98.30	98.50
4 1/2 % zлата	118.65	118.85
4 1/2 % posojilo dežele Kranjske	99.50	101.10
4 1/2 % posojilo mesta Split	100.50	101.50
4 1/2 % Zadar	100.10	100.10
4 1/2 % bos.-hero. žel. pos. 1902	101.60	102.60
4 1/2 % češka dež. banka k. o.	100.15	100.40
4 1/2 %	100.15	100.50
4 1/2 %	101.40	102.40
4 1/2 %	107.80	108.80
4 1/2 %	100.50	101.50
4 1/2 %	100.50	101.40
4 1/2 %	100.10	100.95
4 1/2 %	100.10	101.10
4 1/2 %	100.75	101.75
4 1/2 %	99.10	100.10
4 1/2 %	99.50	100.50
4 1/2 %	318.25	320.25
4 1/2 %	101.15	102.15

Srečke.	1904	1905
3rečke od l. 1860 1/2	191.10	193.10
„ „ 1864	283.10	287.10
„ tizske	171.50	173.50
„ sem. kred. I. emisije	309.10	317.50
„ „ II.	305.50	313.50
„ ogr. hip. banke	279.10	284.10
„ srbake a fra. 100.	109.10	113.10
„ turške	143.90	144.90
Basilika	24.75	26.25
Kreditne	483.10	493.10
Inomoške	79.10	83.10
Krakovske	86.59	91.10
Ljubljanske	66.50	72.10
Avst. rud. križa	56.75	58.75
Ogr.	37.25	39.25
Rudolfove	65.10	69.10
Saloburške	75.10	81.10
Dunajske kom.	536.10	546.10

Delnice.	1904	1905
Južne železnice	90.25	91.25
Državne železnice	661.75	662.75
Avst.-ogr. bančne delnice	1647.10	1657.10
Avst. kreditne banke	679.25	680.25
Ogrske	775.25	776.25
Živnostenske	248.10	250.10
Prvomagokop v Mostu (Briz)	666.10	670.10
Alpske montan	521.50	522.50
Praške žel. ind. dr.	2628.10	2637.10
Rima-Murányi	638.10	639.10
Trbovlske prem. družbe	268.10	271.50
Avst. orožne tov. družbe	617.10	621.10
Češke sladkorne družbe	166.10	168.50

Valute.	11.33	11.36
100 franki	19.06	19.09
20 marke	23.42	23.50
Sovereigns	23.92	24.10
Marke	117.15	117.35
Laški bankovci	95.45	95.60
Rubliji	262.50	263.50
Dolarji	4.84	5.10

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 4. aprila 1905.

Termin.	100 kg. K	18.24
Pšenica za april	100	18.16
Pšenica maj	100	16.68
Pšenica oktober	100	14.44
RŽ	100	14.92
Koruzna maj	100	13.86
Oves april	100	13.86

Efektiv.
10 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2. Srednji srčni tlak 756.0 mm

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3.	9. zv.	733.4	8.4	sr. vzhod	jasno
4.	7. zv.	737.9	2.3	sl. sever	jasno
5.	2. pup.	737.2	13.6	sl. svzh.	jasno

Srednja včerašnja temperatura: 9.9
normale: 7.3°. — Padavina 1.7 mm.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naš iskreno ljubljani oče, gospod

Anton Devetak

c. kr. poštar in posestnik v Tolminu

danes zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, previden z zakramenti sv. vere, v starosti 46 let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega očeta bode v četrtek dne 6. aprila 1905 ob 10. uri dopoldne iz lastne hiše v Tolminu na farno pokopališče.

Bodi mu blag spomin!

1072

V TOLMINU, dne 4. aprila 1905.

Nilo, Marija, Ilka in Lenka Devetak, otroci.

Trgovski pomočnik

17 let star, večš špicerijske, železninske in manufakturne stroke, želi stopiti v službo. — Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 1006-3

Natakarski učenec pikolo

se sprejme takoj za veliko restavracijo v Ljubljani. Več se izve v mestni posredovalnici za službe in stanovanje. 1042-2

Stanovanje

obstoječe iz dveh, oziroma treh sob, išče mirna stranka za avgustov termin. Najljubše v bližini Glavnega trga ali Spitalske ulice. Pismene ponudbe se prosijo pod „F. S. 1000“, poste restante, glavna pošta. 993-3

Op. št. A 39/5-3

Oklic

s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

C. kr. okr. sodišče v Višnji gori naznanja, da je umrl dne 8. grudnia 904. leta Franc Molavec, zasebnik na Muljavi štey. 11 ne zapustivši nikake naredbe poslednje volje.

Ker je temu sodišču neznan, ali in katerim osebam gre do njegove zapuščine kaka dedinska pravica, se pozivljajo vsi tisti, kateri nameravajo iz katerekoli pravne naslova zahtevati zapuščino za se, da naj napovedo svojo dedinsko pravico v enem letu od spodaj imenovanega dne pri podpisnem sodišču in se zglase izkazavši svojo dedinsko pravico za dediče, ker bi se sicer zapuščina, kateri se je med tem postavil za oskrbnika gospod Karel Pleiweiss, C. kr. notar v Višnjigori, obravnavala z onimi, ki se zglase za dediče in izkažejo naslov svoje dedinske pravice, ter se jim prisodila, dočim bi zasegla nenastopljivi del zapuščine, ali če bi se nikdo ne zglasil za dediča, celo zapuščino država kot brezdedično.

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori, oddelek I., dne 28. marca 1905.

Lepota stasu

Razkošno nedrje je nenadomestljivo vsaki ženski, ki ji je mar svojih čarov, vsaki, ki bi rada bila mikavna in oboževana. Da se pa doseže ta uspeh v enem mesecu brez pogosto škodljivih pa nikdar uspešnih tajnih sredstev in brez posebnega zdravljenja, ni ničesar boljšega nego slovito

ADONISOVO MILO (koncentr. zeliščno milo)

napravljeno iz izvlečka 72 zelišč. Edini preprosti izdelek, pripravnajna poraba z več nego 10.000 atesti potrjenega uspeha. Poskusite in čudili se bode doseženemu uspehu. Pripravno za mlada dekleta takisto kakor za žene z nerazvitim ali zaradi otroške postelje usehlim nedrjem

Adonisovo milo razpošiljajo z natančnim navodilom v kosih po 250 gr Karton s 3 kosi stane K 10, 6 kosov K 18,12 kosov K 30, poštne in carine prosto po povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Naročila naj se pošiljajo edinemu upravičenemu tvorničarju **LODOVICO POLLAK v MILANU (Italija)**. Pisma stanejo 25 h, dopisnice 10 h. Dopisuje se v vseh jezikih. 416-5 Glavna zaloga za Avstro-Ogreko: M. FEITH, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

A 115/4-9

Oklic

C. kr. okrajna sodnja v Velikih Laščah naznanja s tem, da se bode dne 13. in 14. aprila 1905 ob 9. uri dopoldne na lici mesta na Vidmu (Dobrepolje) vršila

prostovoljna javna podrobna prodaja poslopij, vrtov, njiv, travnikov, senožen, gozda

iz zapuščine zamrlega Franc Berdausa iz Vidma št. 34.

Prodajalo se bode proti plačilu v večletnih obrokih. Natančni pogoji se zvedo na dan dražbe. V soboto, dne 15. aprila 1905 dopoldne ob 9. uri, prodajale se bodo potom javne dražbe in proti takojšnjemu plačilu na Vidmu št. 34 vse premočnine iz zapuščine Franc Berdausa.

C. kr. okrajna sodnja v Velikih Laščah dne 29. marca 1905.

Razglas.

Podpisani usoja si slavnemu občinstvu vljudno javiti, da je otvoril tudi v Ljubljani v Selenburgovih ulicah št. 6, na dvorišču

zalogo hrvatskih namiznih vin
v steklenicah.

Prodajalo se bode najfinejša hrvatsko namizno vino belo in rdeče (šiljer) v literskih steklenicah po naslednjih cenah:

do 5 steklenic, steklenica po 80 vin.

od 5 „ „ „ „ „ 72 „

dostavljeno franco v hišo.

Za množična naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Antun Simić, Ljubljana, Selenburgove ulice 6, (na dvorišču). Telefon št. 186. 1045-2

Gostilna in mesnica

na Javorniku, na lepem prostoru, v središču med obema tovarnami, se daje v najem. Posebno ugodno sedaj, ko se tod gradi nova železnica. — Več pove Marija Bregant, posestnica in gostilničarka na Javorniku št. 77, Gorenjsko.

Mlad uradnik

vešč slovenskega, nemškega in laškega jezika, išče popoldanskega postranskega zasluzka. 987-3

Ponudbe se prosijo pod „Postranski zaslužek“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Trgovskega pomočnika

špicerijske stroke sprejme takoj Jos. Jebačin, Ljubljana. 1027-3

Oklic

s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

C. kr. okr. sodišče v Višnji gori naznanja, da je umrl dne 8. grudnia 904. leta Franc Molavec, zasebnik na Muljavi štey. 11 ne zapustivši nikake naredbe poslednje volje.

Ker je temu sodišču neznan, ali in katerim osebam gre do njegove zapuščine kaka dedinska pravica, se pozivljajo vsi tisti, kateri nameravajo iz katerekoli pravne naslova zahtevati zapuščino za se, da naj napovedo svojo dedinsko pravico v enem letu od spodaj imenovanega dne pri podpisnem sodišču in se zglase izkazavši svojo dedinsko pravico za dediče, ker bi se sicer zapuščina, kateri se je med tem postavil za oskrbnika gospod Karel Pleiweiss, C. kr. notar v Višnjigori, obravnavala z onimi, ki se zglase za dediče in izkažejo naslov svoje dedinske pravice, ter se jim prisodila, dočim bi zasegla nenastopljivi del zapuščine, ali če bi se nikdo ne zglasil za dediča, celo zapuščino država kot brezdedično.

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori, oddelek I., dne 28. marca 1905.

Pohišstvo

se radi odpotovanja proda v Spod. Šiški v Stirnovi hiši nasproti Kankerta. 1068

Zaradi preselitve se ceno proda popolnoma novo

moško kolo.

Več na Marije Terezije cesti 16, I. nadstropje. 1065-1

Perilo

se prevzemlje za likanje na lesk Stari trg, v Rebri št. 2 I. nadstropje. 1066

Skladišče

se odda za 1. maj. Kje — pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 1067-1

Išče se kovač

vajen podkovanja, okovanja vozov in sploh kmetijskih kovaških del. Prednost se daje onim, ki imajo kaj prakse za kurjača na parni žagi. Sprejem takoj. Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Jabolčnik

zajamčeno čist, prodaja po 12 kron za 100 litrov 1071-1

ANTON JURZA lastnik sadjarskih naprav Ptuj na Spod. Štajerskem.

Popolnoma nova salonska garnitura

se proda po nenavadno nizki ceni. Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 1075-1

Krojaške pomočnike

samo za boljše delo, veliko in malo, proti najboljši plači sprejme takoj v trajno delo

Franc Kraigher krojač, Kongresni trg štey. 5 v Ljubljani. 1073-1

Dobri mizarški delavci

ki bi prišli radi do dobre tedenske plače ali plače od kosa, dobe dela v tvornici za klavirje **Enrico Bremitz** v Trstu. 761-5

Prodaja se popolnoma nova hiša v Mariboru

10 let davka prosta, v notranjem mestu v Gosposkih ulicah, leži ob dveh ulicah. Hiša je dvonadstropna, ima 8 stanovanj, za 4 prodajalne prostore in donosa letnih 3000 gl. Kupnina 42.000 gl.; pa ostane lahko velik del na hiši ob 4 1/2% obrestovanju. Pojasnila daje Karel Sark v Mariboru, Gosposke ulice št. 38. 1073-1

Prodaja se zaradi družinskih razmer v Koprivnici na Hrvaškem

hiša z gostilno

na lepem prometnem kraju. Samo ob semnjih se iztoči v tej gostilni na leto okoli 350 do 400 hl samega vina. Proda se tudi vsa gostilniška oprava in orodje. 1007-3 Kupei naj se obračajo sami osebno na Marina Bilića, gostilničarja v Koprivnici na Hrvaškem.

Razna prestavljanja

iz nemščine v slovenščino ter

sestave inseratov

oskrbuje po zmerni ceni v tej stroki izvešba uradnik.

Kdo, pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 3285-5

1. jedilno mast pošilja po 78 v. klgr. v vsaki množini firma **LAD. URBAN & spol.,** Praga—Žižkov.

Skladišče

posebno pripravno za trgovce, odda se takoj.

Več pove lastnica **Ivana Treo**, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico št. 8. 1012-2

Najboljši

marsala

in vino Vermouth dobavljeno direktno iz Italije.

Na zahtevo se določijo vzorci.

Franc Cascio Hilšerjeve ulice 3. 666-11

Ces. kr. avstrijske

Dobro ohranjen

parni stroj in kotel

s 6 konjskimi silami se poceni proda. Več pri **A. Petrinu** v Ljubljani, Hrenove ulice št. 8. 1052-2

Odvetniški koncipijent

se sprejme proti primerni plači. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 1068-1

Prsten domač BRINJEVEC

preizkušen na deželnem kemičnem preizkuševališču za živila v Ljubljani.

Razpošilja v vsaki množini

IVAN MALI v Škofji Loki. 236-30

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Beljaku. Izvod iz voznega reda.

Voljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marije v are, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz čez Am tetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marije v are, Heb, Francove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — **PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE.** Osonni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — **PRIHOD V LJUBLJANO** juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marije v are, Pizen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell am jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Linca, Budejovic, Pizna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — **PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — **ODHOD IZ LJUBLJANE** drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — **PRIHOD V LJUBLJANO** drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6 uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 56 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

Manufakturna trgovina

ČEŠNIK & MILAVEC

Ljubljana — Lingerjeve ulice 876-2

se priporoča in naznanja slav. občinstvu, da je popolnoma založena v krasnih pomladanskih in letnih novostih. **Postrežba strogo solidna.**

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v aložbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Kazenski zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevešek do: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Askerc: Islet v Carigradu, broš. à 30 kr.

Turgenjev: Otol in sinovi, Roman, broširan à 50 kr.

Štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebický: Blodno duše. Roman, broširan à 70 kr.

Po znižani ceni priporočam: **Fran Kocbek**, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.

Stat nominis umbra: Osmikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.

Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr.

Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.

— Razne pripovedke, broširane à 40 kr.

— Dve povesti, broš. à 25 kr.

Theuriet: Undina, Povest, broš. à 20 kr.

A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod à 1 gld.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

— Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.

Avstrijski patrijot: „Fartelwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.

Hiša na prodaj.

Dvonedstropna hiša s stanovanji, v sredini mesta, pripravna za vsakršno rabo, se prodaja iz proste roke. 411-5
Več pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Krasno izbero konfekcije za dame in deklice

kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Pravkar izšlo:

Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove.
Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-37

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob dolenskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in pričujoč ga širšemu svetu, ponarodnel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in Iliri“

broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v. eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in povesti o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h, eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja

v Ljubljani

Prešernove ulice 3.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in umrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po pretoku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217,694.46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324,623.17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodarskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši aloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občukoristne namene.

Brázay Francovo žganje

Brázay Francovo žganje je že 40 let preizkušeno domače sredstvo, Brázay Francovo žganje je dobilo na vseh razstavah zlate svetinje, Brázay Francovo žganje priporočajo vedno najodličnejši zdravniki, Brázay Francovo žganje rabi na milijone družin dan za dnevno, Brázay Francovo žganje pridobi in ohrani lepoto telesnih oblik, Brázay Francovo žganje odstrani izmučenje, slabost in onemoglost, Brázay Francovo žganje je izvrstno za vdrgnenje ob revmatizmu, Brázay Francovo žganje utrjuje upadlo meso in uspešno jači živce, Brázay Francovo žganje odstrani izpadanje las in zabrani luskinge, Brázay Francovo žganje okrepi mišice in kite in osvežuje kožo.

Z natančnim navodilom.

Naprodaj povsod.

Razpis.

Za gradbo vodovoda vasi Gor. Mozelj

polit. okraj Kočevje, na 38.000 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom **javne poizvedbene obravnave.**

Pismene, vsa dela zapodajajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna, naj se predložijo

do dne 1. maja 1905 12. ure opoldne

podpisaniemu občinskemu uradu.

Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je doposlati zapečate z napisom: „Ponudba za prevzete gradbe vodovoda za Mozelj“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini, in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Občinski odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri občinskem uradu Mozelj.

Občinski urad Mozelj

dne 1. aprila 1905.

1070-1

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

2043-10

Dunaj, I., Giselastrasse št. 1

v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1903 kron 208,669.245 —
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1903 „ 31,994.339 —
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za povratne kupe itd. „ 469,518.100 —
od obstajanja družbe (1848) 42,992.712 —
Med letom 1903 je društvo izpostavilo 5613 polic z glavnic 3,605.734.13 —
Kot varstvo za avstrijske zavarovalnice je vlada pripozna na-
stopne vrednosti:

Zaloga družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je
znašala 14. aprila 1904 K 26,416.938.10 nom.
Posestvo na Dunaju „ 1,050.000 —
Posestvo v Pragi „ 490.000 —
Izplačana posojila zavarovancem 3,605.734.13 —
K 31,562.672.23

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

Genealni zastop za Kranjsko in Spodnje Štajersko
v Ljubljani, na Franc Jožefovi cesti 17

pri **GVIDONU ZESCHKO.**

NB. Ravnotam se tudi sprejemajo spretni in zmožni agenti in zastopniki.

V soboto, dne 4. marca

se prične zaradi popolne

prostovoljna prodaja.

opustitve trgovine

ker blago hitro pohaja,
ne razpošiljamo vzorcev,
ogleda si pa lahko vsakdo.

Prodaja se: najnovejše blago za damske spomladanske obleke, svilnato blago za bluze, paletoti, plašči (Brunnenmäntel), okoli 200 izgotovljenih svilnatih bluz od gld. 3-50 višje, fini franc. batisti in pralni zefiri od 16 kr. višje, posteljna pregrinjala in garniture, plišaste preproge od gld. 1-65 višje ter žensko in moško perilo.

697-9

Mestni trg št. 25.

Anton Primožič, Ljubljana.

Mestni trg št. 25.

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Uno je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor boče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-65

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)